

بسمه تعالی

آیین نامه تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان

(ویرایش جدید - 92/12/17)

فصل 1: مقدمه و تعاریف

مقدمه:

بر اساس ماده (3) آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب هیئت محترم وزیران به شماره 141602/ت 46513 هـ مورخ 91/8/21، آیین نامه حاضر جهت تشخیص شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان به تصویب «کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و نظارت بر اجرا» رسید.

ماده 1- تعاریف

- 1- **شرکت:** شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی که تمامی مراحل قانونی ثبت شرکت‌ها را در داخل کشور به اتمام رسانده باشد.
- 2- **شرکت دانش بنیان:** شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می شود و بر اساس شاخص‌های مورد نظر این آیین نامه، به تأیید کارگروه می رسد.
- شرکت‌های دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکت‌ها و موسساتی که بیش از پنجاه (50) درصد از مالکیت آنها متعلق به شرکت‌های دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های این قانون نیستند.
- 3- **سامانه:** درگاه الکترونیکی متمرکزی است که اطلاعات شرکت‌های متقاضی، جهت بررسی در آن وارد می شود.
- 4- **کارگروه:** کارگروه «ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و نظارت بر اجرا» موضوع ماده (3) آیین نامه اجرایی «قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات»

- 5- کالاها/ خدمات دانش بنیان: کالاها/ خدماتی که مبتنی بر فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان بوده و با تصویب کارگروه در فهرست کالاها/ خدمات دانش بنیان محسوب می شود.
- 6- کارگزاران: به آن دسته از نهادها، سازمانها و دستگاههایی اطلاق می شود که به منظور تشخیص صلاحیت شرکتها و مؤسسات دانش بنیان توسط کارگروه انتخاب می شوند.

فصل 2: شاخص‌های تشخیص «شرکت‌های دانش بنیان»

شرکتهای موضوع این آیین نامه به دو دسته زیر تقسیم می شوند:

- 1) شرکتهای تولید کننده کالاها/ خدمات دانش بنیان
- 2) شرکتهای نوپا

ماده 2- شرکتهای تولید کننده کالاها/ خدمات دانش بنیان

شرکت تولید کننده کالاها/ خدمات دانش بنیان (بر مبنای «فهرست کالاها/ خدمات دانش بنیان» مصوب کارگروه) باید حائز همه شرایط زیر باشند:

2-1- سهم فعالیت‌های دانش بنیان از درآمد شرکت:

حداقل (50) درصد از درآمد یک سال مالی گذشته شرکت (که در اظهارنامه مالیاتی شرکت ذکر شده است)، از محل فروش «کالاها/ خدمات دانش بنیان»، «خدمات تخصصی تعمیر و نگهداری مرتبط با کالاهای تولید شده توسط آن شرکت»، فروش «دانش فنی و فناوری» مرتبط با فهرست کالاها/ خدمات دانش بنیان، و «خدمات طراحی مهندسی» مرتبط با فهرست کالاها/ خدمات دانش بنیان حاصل شود.

2-2- دانش فنی:

دانش فنی کالاها/ خدمات دانش بنیان تولید شده توسط شرکت، باید مبتنی بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه، ایجاد شده و یا از طریق انتقال فناوری، جذب و بومی سازی شده باشد.

2-3- فعالیتهای تحقیق و توسعه:

شرکت دارای عملکرد تحقیق و توسعه فعال، با هزینه کرد تحقیق و توسعه حداقل معادل (5) درصد فروش سالیانه شرکت باشد. نحوه محاسبه هزینه‌های تحقیق و توسعه بر اساس دستورالعمل پیوست یک محاسبه خواهد شد.

2-4- نوآوری:

با توجه به اهمیت نوآوری مستمر، شرکت باید حداقل یک کالا/ خدمات دانش بنیان خود را در 2 سال گذشته توسعه داده یا «به طور اساسی تغییر یا ارتقاء» داده و به فروش رسانده باشد؛ همچنین این کالا/ خدمات باید

تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی موجود را اخذ نموده و در غیر این صورت، استانداردهای بین‌المللی یا تأیید بهره‌بردار ذی‌صلاح را کسب کرده باشد.

تبصره: در حوزه‌های کالاها/خدمات دانش بنیان خاص که فرآیند توسعه محصول طولانی است، زمان دوساله با مصوبه کارگروه تغییر می‌کند.

2-5- نیروی انسانی:

2-5-1- سابقه بیمه پرداختی برای حداقل 3 نفر از کارکنان تمام‌وقت شرکت، حداقل 6 ماه باشد.

2-5-2- نسبت کارکنان تمام‌وقت در بخش‌های اصلی شرکت (بخش‌های غیرپشتیبانی که مستقیماً با تولید کالاها و خدمات دانش بنیان مرتبط هستند؛ مطابق پیوست دو) با حداقل مدرک کارشناسی، به کل کارکنان تمام وقت فعال در بخش‌های اصلی شرکت، حداقل بصورت زیر باشد:

نسبت کارکنان بخش‌های اصلی با حداقل مدرک کارشناسی، به کل کارکنان بخش‌های اصلی	اندازه شرکت
30 درصد	شرکتهای کوچک و متوسط (دارای کمتر از 50 نفر نیروی انسانی)
20 درصد	شرکتهای بزرگ (دارای بیشتر از 50 نفر نیروی انسانی)

ماده 3- شرکت‌های نوپا

بمنظور حمایت از شرکتهای تازه تأسیس، «شرکتهای نوپا» جهت دریافت بخشی از تسهیلات مورد نظر قانون، باید حائز همه شرایط زیر باشند:

3-1- تولید یا برنامه تولید کالا/خدمات دانش بنیان:

شرکت باید دارای برنامه تولید یا تولیدکننده کالاها/خدمات دانش بنیان، مطابق فهرست کالاها/خدمات دانش بنیان مصوب کارگروه باشد که دانش فنی کالاها/خدمات دانش بنیان تولید شده توسط شرکت، باید مبتنی بر فعالیتهای تحقیق و توسعه، ایجاد شده و یا از طریق انتقال فناوری جذب شده و بومی سازی شده باشد.

3-2- نیروی انسانی:

شرکت دارای حداقل 2 نفر نیروی انسانی معادل تمام‌وقت¹ باشد.

3-3- سن شرکت:

حداکثر پنج (5) سال از زمان ثبت شرکت گذشته باشد.

3-4- تحقیق و توسعه:

¹ منظور از معادل، مجموع نیروی انسانی تمام‌وقت و پاره‌وقت می‌باشد.

شرکت دارای عملکرد تحقیق و توسعه باشد.

تبصره 1: تأییدیه شرکتهای نوپا، دارای اعتبار یک ساله بوده و تنها برای یک دوره یک ساله می‌تواند تمدید شود و یک شرکت حداکثر 2 سال می‌تواند به عنوان شرکت نوپا شناخته شود.

تبصره 2: تأییدیه شرکت نوپایی که هنوز به مرحله تولید نرسیده و تنها برنامه تولید خود را ارائه کرده است، در صورتی تمدید می‌شود که پس از یک سال به مرحله تولید نمونه آزمایشی و پایلوت یا فروش کالا/خدمات دانش بنیان رسیده باشد. تأییدیه شرکتهایی که در مرحله تولید نمونه آزمایشی و پایلوت هستند، در صورتی برای سال بعد تمدید می‌شود که به مرحله فروش کالا/خدمات دانش بنیان برسند.

فصل 3: ضوابط اجرایی

ماده 4- فرآیند اجرایی

1-4- پس از ورود اطلاعات توسط شرکتهای متقاضی در سامانه، دبیرخانه کارگروه آنها را برای کارگزاران مربوطه ارسال می‌کند. نتایج بررسی کارگزاران، توسط دبیرخانه برای تصمیم‌گیری نهایی به کارگروه (یا کمیته کارشناسی ذیل کارگروه حسب مورد) ارجاع داده می‌شود.

2-4- در صورت تایید، شرکت متقاضی برای مدت دو (2) سال مشمول حمایت‌های مورد نظر قانون می‌باشد. تمدید این زمان منوط به تداوم شرایط مورد نظر در این آیین‌نامه است.

3-4- همه شرکت‌ها (به استثنای شرکتهای نوپا) باید دارای اظهارنامه مالیاتی باشند.

4-4- صورت‌های مالی شرکت‌های متقاضی که بعد از تاریخ 31 تیر ماه 1393 ثبت نام خود را تکمیل نمایند، باید به تأیید حسابرسان رسمی (مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران) برسد. شرکتهای نوپا از رعایت این بند معاف هستند.

5-4- در صورتی که شرکت نتواند در مدت دو (2) سال پس از تأیید توسط کارگروه، رتبه‌بندی خود را به پایان برساند، یا در صورت عدول شرکت از شرایط مندرج در این آئین‌نامه در هر زمان، آن شرکت امکان استفاده از تسهیلات مورد نظر قانون را از دست خواهد داد.

6-4- حمایت‌های مورد نظر قانون، تنها مرتبط با توسعه و تولید کالاها/خدماتی خواهد بود که توسط کارگروه به عنوان کالاها/خدمات دانش بنیان تأیید شوند.

7-4- شرکت‌های تأیید شده، جهت استفاده از هر یک از حمایت‌ها و تسهیلات مد نظر قانون، باید شرایط خاص مورد نظر برای آن نوع حمایت‌ها و تسهیلات را نیز احراز نمایند.

- این آیین نامه در 4 ماده و 3 تبصره در جلسه مورخ 1392/12/17 کارگروه به تصویب رسید و جایگزین مصوبه قبلی جلسه کارگروه مورخ 1391/12/21 می شود.

پیوست یک:

فهرست فعالیت‌ها و اندازه‌گیری هزینه‌های تحقیق و توسعه

الف - فهرست فعالیت‌های تحقیق و توسعه

- **تحقیق و توسعه¹ (R&D):** عبارتست از انجام هرگونه کار خلاق، به طریقی نظام‌مند به منظور افزایش انباشت دانش از جمله دانش بشری، فرهنگی و اجتماعی و استفاده از این انباشت دانش برای طرح کاربردهای جدید. در این تعریف، منظور از واژه «جدید»، جدید در ایران است.
 - **R&D سه نوع فعالیت را در بر می‌گیرد:** تحقیق بنیادی ماموریت‌گرا² (به دنبال کسب آگاهی از منشا پدیده‌ها و حقایق قابل مشاهده و با امید به اینکه دانش بوجود آمده در راستای حل مشکلات و شبهات استفاده شود)، تحقیق کاربردی (به دنبال کسب آگاهی که به سمت اهداف و مقاصد خاص عملی هدایت می‌شود) و توسعه تجربی (با استفاده از آگاهی‌های حاصله از تحقیقات و تجربه عملی به دنبال ایجاد یا بهبود محصولات جدید و خدمات جدید و...).
 - **تحقیق بنیادی محض،** که در آن هدف پیشبرد مرز دانش بدون هدف نیل به فواید اجتماعی و اقتصادی بلند مدت و بدون تلاش برای بکارگیری نتایج در حل مشکلات عملی، انجام می‌شود. بعنوان R&D محسوب نمی‌شود.
 - **فعالیت R&D دارای سه ویژگی اصلی زیر است:**
 - الف - از نوع علمی و فنی باشد.
 - ب - دارای قابل ملاحظه‌ای عنصر نوآوری³ بوده و در جهت حل مشکلات علمی و فنی یا پیشرفت علمی و فنی از طریق R&D باشد (یعنی حل مسأله‌ای که برای فرد آشنا با دانش و فنون حوزه، قبلاً آشکار نبوده است) و یا در جهت ایجاد دانش جدید یا استفاده از دانش برای طرح کاربردهای جدید است.⁴
 - ج - در جهت کاربردهای (شامل محصولات، فرآیند تولید و خدمات) جدید یا بطور اساسی بهبود یافته (اگرچه در بلندمدت)، باشد.
- در جدول زیر، خلاصه‌ای از فعالیت‌های R&D در قالب چند دسته کلی، ارائه شده است؛ کارکنان شرکت که مشغول به انجام فعالیت‌های R&D مطابق با تعاریف فوق و مشابه فعالیت‌های جدول زیر هستند، بعنوان «کارکنان مستقیم R&D» محسوب می‌شوند.

¹ در اینجا منظور از تحقیق و توسعه، تعریف تحقیق و توسعه تجربی بر مبنای راهنمای فراسکاتی است. اگرچه تغییرات اندکی در مصادیق آن متناسب با وضعیت کشور، اعمال شده است.

² Oriented basic research

³ Novelty

⁴ فعالیت‌های روتین علمی و فنی تحقیق و توسعه نیستند مگر اینکه در جهت پشتیبانی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه باشند.

در موارد زیر، محصول شامل کالا و خدمات می‌باشد و فرآیند تولید نیز، شامل فرآیندهای تولید کالا و خدمات است.

دسته اصلی	معیارها و مصادیق
1- فعالیت‌های صنعتی	در فعالیت‌های صنعتی اگر هدف، بهبود بیشتر محصول یا فرآیند تولید باشد، در این صورت این فعالیت‌ها R&D است؛ اما اگر محصول یا فرآیند تولید یا رهیافت، بطور اساسی تعیین شده است و هدف اصلی، توسعه بازار، انجام برنامه‌ریزی پیش تولید یا ایجاد یک سیستم تولید یا کنترل معمولی، که بدون مشکل کار کند، باشد این فعالیت‌ها R&D نیستند. با توجه به معیار اشاره شده، موارد زیر R&D هستند: ▪ «نمونه‌های اولیه‌ای¹» که برای آزمایشات مختلف محصولات یا فرآیندهای تولید، ساخته می‌شوند. ▪ «کارخانه‌های آزمایشی²» که به منظور کسب تجربه و گردآوری داده‌ها انجام می‌شوند. ▪ «تولید آزمایشی³» در صورتی که مستلزم انجام طراحی و کار مهندسی بیشتری روی نمونه‌های اولیه⁴ بوده و با هدف بهبود بیشتر محصول انجام شود. ▪ رفع اشکالی که نیاز به R&D دارد، R&D است. ولی رفع اشکال معمولی یا با روش‌های معمولی، R&D نیست. ▪ «R&D بازخورد⁵»، که برای رفع اشکالات فنی محصول یا فرآیند تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، انجام می‌شود. ▪ بخشی از هزینه‌های پروژه‌های با مقیاس بزرگ و کارخانه‌های آزمایشی پرهزینه که به دلیل ماهیت «نمونه اولیه⁶» بودن آنها، صرف شده است. ▪ «طراحی صنعتی و نقشه‌کشی⁷» شامل نقشه‌ها و طرح‌هایی که با هدف تعریف رویه‌ها و مشخصات فنی و عملیاتی محصولات یا فرآیندهای تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، انجام می‌شود. ▪ تدوین استانداردهای فنی جدید یا اخذ و پیاده‌سازی استانداردهای فنی محصولات یا فرآیندهای تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، R&D است. ▪ «آزمایش‌های بالینی¹» که پیش از اخذ مجوز تولید بر روی دارو، واکسن یا درمان‌های جدید یا بطور

¹ Prototypes

² Pilot plants

³ Production Trial

⁴ Prototypes

⁵ Feedback R&D

⁶ Prototypes

⁷ Industrial design & drawing

اساسی بهبود یافته انجام می شود، R&D محسوب می شود. ▪ انجام مهندسی معکوس در چهارچوب پروژه R&D برای توسعه یک محصول جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، R&D است. تذکر: تولید و فعالیت های فنی مرتبط با آن که شامل پیش تولید، تولید صنعتی، توزیع کالا و خدمات فنی وابسته و بازاریابی و فعالیت هایی که در این ارتباط با استفاده از علوم اجتماعی (مانند تحقیق در مورد بازار) انجام می شود، همچنین رفع اشکالات تجهیزات و فرآیندهای تولید، R&D نیست.	2- توسعه نرم افزار فعالیت توسعه نرم افزاری بعنوان R&D محسوب می شود که هدف پروژه و اتمام آن، مستلزم یک پیشرفت و رفع ابهام علمی و یا فناورانه، بصورتی نظام مند بوده و در راستای تولید یک محصول یا فرآیند تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته، باشد. فعالیت های عادی و روتین نرم افزاری (مانند تطبیق نرم افزارهای موجود، ایجاد نرم افزارهای کاربردی با استفاده از روشهای فعلی، پشتیبانی از سیستم های موجود، عیب یابی سیستم ها و ترجمه زبان های کامپیوتر)، R&D نیستند.	3- خدمات در فعالیت های خدماتی، پروژه های R&D است که منجر به تولید دانش جدید شده و یا با استفاده از دانش (موجود) کاربردهای جدیدی را ابداع کند و مهمترین عامل برای R&D بودن این فعالیت ها، وجود عنصر تازگی در آنهاست. فعالیت های R&D خدماتی هم می تواند در حوزه فنی و هم در حوزه علوم اجتماعی و انسانی، باشد.	4- فعالیت های علمی و فنی مرتبط با R&D در صورتی فعالیت های علمی و فنی مرتبط با R&D، مانند آزمودن و کنترل کیفیت، R&D محسوب می شود که در راستا و در خدمت فعالیت های R&D انجام شود. اما اگر این فعالیت ها اساسا برای اهدافی متفاوت با R&D برنامه ریزی شده باشند، R&D محسوب نمی شوند. ▪ مواردی مانند تست و استانداردسازی، بررسی های مربوط به سیاست گذاری (مانند تحلیل برنامه ها و سیاست ها)، گردآوری داده ها و پردازش و تحلیل آنها و نظایر آن در صورتی که در راستا و یا بعنوان بخشی از پروژه های R&D انجام شود، R&D است ولی انجام این فعالیت ها برای فعالیت های معمول، R&D نیست. ▪ ثبت اختراع مرتبط با پروژه های R&D، R&D است ولی خدمات ثبت اختراع توسط موسسات مختلف R&D نیست. ▪ امکان سنجی که برای بررسی عملی بودن پروژه های پژوهشی، انجام می شود R&D محسوب می شود. (اما امکان سنجی پروژه های مهندسی پیشنهادی با استفاده از فنون موجود، قبل از تصمیم گیری درباره اجرای پروژه، R&D نیست.)
--	---	---	---

¹ Clinical trials

5- علوم اجتماعی و انسانی	در این حوزه وجود قابل ملاحظه‌ای از عنصر نو بودن یا رفع ابهامات علمی یا فنی، معیار پذیرش یک پروژه بعنوان یک فعالیت R&D، است. این عنصر ممکن است در هر یک از بخش‌های مفهومی، روش شناختی و یا تجربی پروژه مورد نظر وجود داشته باشد. فعالیت‌های مرتبطی که دارای ماهیتی معمولی (و بدون نو بودن یا رفع ابهامات علمی یا فنی) هستند، را فقط زمانی می‌توان R&D حساب کرد که بخش جدایی‌ناپذیری از یک پروژه خاص R&D باشند یا به منظور کمک به چنین پروژه‌ای انجام شوند. مثلاً موارد در زیر حیطه فعالیت‌های معمولی بوده و R&D نیستند: گزارشات تفسیری در مورد اثرات اقتصادی ناشی از تغییر ساختار مالیاتی با استفاده از داده‌های موجود، استفاده از روش‌های استاندارد در روانشناسی برای گزینش کارکنان صنعتی و آزمودن ناتوانی خواندن در کودکان.
6- آموزش و کارورزی	▪ کلیه آموزش‌های تخصصی نیروی انسانی، شرکت در کنفرانس‌ها و سمینارها، مطالعات و دریافت مشاوره‌های تخصصی در صورتی که در راستای انجام فعالیت‌های R&D باشد، R&D است. ▪ پژوهش‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی دانشجویان دوره دکتری بر روی پروژه‌های R&D و نظارت اساتید بر این پروژه‌ها و مطالعات اساتید در راستای یک پروژه R&D مشخص، R&D محسوب می‌شوند اما خواندن و تصحیح پایان‌نامه‌های دانشجویان توسط اساتید، بعنوان R&D حساب نمی‌شوند.

علاوه بر «کارکنان مستقیم R&D» برخی افراد نیز مشغول فعالیت‌های حمایتی (مستقیم یا غیرمستقیم) R&D هستند. اگر فعالیتی از نوع علمی و فنی نظیر خدمات کتابخانه‌ای و رایانه‌ای و یا از نوع اداری و دفتری باشد در صورتی که منحصر برای بخش R&D انجام شود، «فعالیت حمایتی مستقیم» R&D محسوب می‌شود. اما اگر فعالیت فوق علاوه بر بخش R&D، برای تمامی بخش‌های بنگاه ارایه شود (مانند خدمات کتابخانه مرکزی سازمان)، و نیز فعالیتی مانند خدمات حمل و نقل، نگهبانی، تهیه غذا و نظایر آن، که برای پشتیبانی از فعالیت‌های R&D انجام می‌شود، بعنوان «فعالیت حمایتی غیرمستقیم» R&D محسوب می‌شود. هزینه‌ی فعالیت‌های حمایتی R&D نیز، بعنوان هزینه‌های (سربار) R&D، در نظر گرفته می‌شود.

منابع و مراجع

- 1- سازمان توسعه همکاری اقتصادی OECD (2002)؛ راهنمای فراسکاتی، دستورالعمل یکسان پیشنهادی سازمان همکاری و توسعه اقتصاد اروپا برای ارزیابی فعالیت‌های تحقیق و توسعه تجربی. ترجمه فریبا نیک سیر، تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور (1384).
- 2 - سازمان توسعه همکاری اقتصادی OECD (2005)؛ راهنمای اسلو ویرایش سوم، رهنمودهای سازمان همکاری اقتصادی و توسعه برای گردآوری و تفسیر داده‌های نوآوری؛ ترجمه فریبا نیک سیر؛ تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور (1386).
- 3- علیزاده، پریسا (1390)؛ آشنایی با اندازه گیری تحقیق و توسعه براساس راهنمای فراسکاتی؛ دفتر مطالعات ارتباطات و فناوری های نوین مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی؛ تهران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- 4- مرکز آمار ایران (1389)؛ نتایج آمارگیری از کارگاه‌های دارای فعالیت تحقیق و توسعه؛ تهران: مرکز آمار ایران.
- 5 - OECD (2012); MEASURING R&D IN DEVELOPING COUNTRIES, Annex to the Frascati Manual; Paris: OECD

ب- اندازه‌گیری هزینه‌های تحقیق و توسعه (R&D) (ادامه پیوست 2)

موارد زیر در صورتی که در راستای انجام فعالیت‌های R&D (مطابق با فهرست فعالیت‌های تحقیق و توسعه در پیوست دو آئین‌نامه تشخیص شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان) باشد، بعنوان هزینه‌های بخش R&D محسوب می‌شوند. همچنین چنانچه بخشی از هزینه‌های صرف شده توسط بنگاه، علاوه بر استفاده در فعالیت‌های R&D در سایر فعالیت‌ها که در فهرست پیوست دو نمیگنجد، نیز صرف شود (بعنوان نمونه، استفاده از آزمایشگاه برای فعالیت‌های R&D و فعالیت‌های دیگر)، در اینصورت تنها بخشی از این هزینه‌ها که صرف فعالیت‌های R&D می‌شود، بعنوان هزینه‌های R&D محسوب می‌شود.

تذکر: تمامی اطلاعات مربوط به بازه زمانی یک سال مالی گذشته شرکت است، همچنین توجه شود که هر مورد هزینه‌ای تنها در یک ردیف ذکر شود و از دوبار محاسبه هزینه جلوگیری شود.

توضیح	سرفصل
1-1- هزینه‌های کارکنان مستقیم R&D: شامل حقوق و دستمزدها و همه هزینه‌های مربوط به کار یا مزایای شغلی مثل پاداش، استفاده از تعطیلات با حقوق، پرداخت به صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی، مالیات بر حقوق و غیره است.	1- هزینه‌های جاری
2-1- هزینه‌های سربار: شامل پرداخت نقدی و غیرنقدی به شاغلان «فعالیت حمایتی» ¹ R&D (مانند بخش خدماتی و حفاظت)، هزینه دریافت خدمات عمومی از بیرون (مانند کتابخانه سازمان یا ادارات مرکزی سازمان) و سایر هزینه‌ها مانند آب، برق، گاز، حمل و نقل و غیره.	

¹ این فعالیت‌ها در انتهای بخش الف پیوست دو این آیین‌نامه، معرفی شده‌اند.

1-3- هزینه‌های مصرفی: شامل هزینه خریدهای غیر سرمایه‌ای مانند کتاب، اشتراک کتابخانه‌ها، هزینه ساخت نمونه‌های اولیه، ملزومات آزمایشگاهی (مواد شیمیایی، حیوانات آزمایشگاهی و ...).	
2-1- زمین و ساختمان: شامل هزینه‌های استهلاک ساختمان و زمین (بعنوان نمونه زمین‌های آزمایش، مکان آزمایشگاه‌ها و کارخانه‌های آزمایشی) و همچنین هزینه‌های اصلاحات اساسی و تعمیر و تغییر این ساختمان‌ها است که در آن‌ها فعالیت‌های R&D انجام می‌شود.	
2-2- ابزار، تجهیزات و نرم‌افزار شامل: ■ هزینه‌های استهلاک ابزار و تجهیزاتی که مصرفی نیستند و ماهیت کالاهای سرمایه‌ای دارند مانند کامپیوتر و تجهیزات آزمایشگاه. ■ هزینه خرید نرم‌افزار رایانه که ماهیت مستقلی دارد و برای اجرای فعالیتهای R&D استفاده می‌شود.	
2-3- کسب دانش فنی و نظایر آن شامل: ■ هزینه‌های ثبت طرح‌های صنعتی¹ و هزینه‌های ثبت اختراع پروژه‌های R&D. ■ هزینه‌های آموزش‌های تخصصی نیروی انسانی، شرکت در کنفرانس‌ها و سمینارها، مطالعات و دریافت مشاوره‌های تخصصی و دریافت خدمات علمی و فنی (مانند خدمات آزمایشگاهی) در صورتی که در راستای انجام فعالیت‌های R&D باشد. ■ هزینه‌های تدوین استانداردهای فنی جدید یا اخذ و پیاده‌سازی استانداردهای فنی محصولات یا فرآیندهای تولید جدید با بطور اساسی بهبود یافته. ■ هزینه‌های اخذ حق استفاده از اختراعات ثبت شده² و اختراعات ثبت نشده، لیسانس³ و دانش فنی از سایر بنگاه‌ها و نهادها⁴ (در صورتی که راستای تولید محصولات یا فرآیندهای تولید جدید یا بطور اساسی بهبود یافته باشند)	

¹ شامل هرگونه ترکیب خطوط یا رنگ‌ها و هرگونه شکل سه بعدی با خطوط، رنگ‌ها و یا بدون آن، به گونه ای که ترکیب یا شکل یک فرآورده صنعتی یا محصولی از صنایع دستی را تغییر دهد. (موضوع ماده 20 قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری، مصوب 1386)

² patent

³ licences

⁴ تذکر: این بند، نوآوری در حوزه‌هایی نظیر بازاریابی (از قبیل تغییرات در شکل ظاهری محصولات) و نوآوری سازمانی را شامل نمی‌شود.

پیوست دو:

فهرست فعالیت‌های اصلی (غیر پشتیبانی) و فعالیت‌های پشتیبانی در شرکت‌های دانش‌بنیان

فعالیت‌های اصلی (غیر پشتیبانی)	فعالیت‌های پشتیبانی
1. فعالیت‌های مدیریت ارشد از جمله: برنامه‌ریزی راهبردی	1. منابع انسانی، از جمله: جذب، آموزش، پاداش و ارتقاء
2. برنامه‌ریزی تولید و مدیریت پروژه	2. مالی و حسابداری
3. عملیات تولید و پردازش ورودی‌ها به منظور تبدیل به محصول	3. حراست و نگهبانی
4. ارتباط با تامین کنندگان (از جمله: شناسایی، مذاکره و ارزیابی تامین کنندگان و تدوین برنامه‌های خرید)	4. فناوری اطلاعات و پشتیبانی شبکه
5. بازاریابی برای فروش، اخذ پروژه‌ها، انجام مذاکرات و برنامه‌ریزی مشتریان	5. انبار و کنترل موجودی
6. تحقیق و توسعه	6. تعمیرات و نگهداری عمومی
7. آزمایش، ساخت نمونه اولیه ¹ ، تست، کنترل کیفیت	7. روابط عمومی و تبلیغات عمومی
8. تامین مالی و جذب سرمایه برای طرح‌ها	8. کارپردازی و خرید تجهیزات و مواد اولیه و ملزومات اداری
9. ارائه خدمات آموزشی به مشتریان	9. امور حقوقی
10. ارزیابی و مطالعات امکان‌سنجی	10. خدمات گمرکی و بازرگانی
11. خدمات تخصصی پس از فروش	11. امور خدماتی از جمله نظافت، آبدارخانه
12. مدیریت فناوری از جمله ارزیابی، پیش‌بینی، قیمت‌گذاری، انتقال و تجاری‌سازی فناوری	12. انجام بسته‌بندی
	13. توزیع محصولات و سازمان‌دهی شبکه توزیع
	14. فعالیتهای مربوط به سلامت، ایمنی و محیط زیست ² ، از جمله: ارزیابی اثرات زیست محیطی محصولات، ارزیابی ریسک‌های آینده و رسیدگی به شکایات
	15. مدیریت دانش از جمله مستندسازی دانش، ایجاد شبکه‌های دانشی برای خلق و اشاعه دانش.

¹ Prototype

² Health, Safety, and Environment (HSE)

پیوست سه:

دستورالعمل بررسی سوء سابقه شرکت‌ها

ماده 1- شرکت‌هایی که سوء سابقه و تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته‌اند (تسهیلات مالی و حمایت‌ها)، از شمول بررسی در قالب «آیین نامه تشخیص شرکت‌های دانش بنیان» خارج می‌باشند.

ماده 2- اعضای کارگروه، مشخصات شرکت‌هایی را که در تعامل با آنها، از انجام تکالیف قانونی و تعهدات خودداری کرده‌اند، در اختیار کارگروه قرار می‌دهند.
تبصره: صندوق نوآوری و شکوفایی از طریق اخذ اطلاعات از سایر نهادهای مالی، سابقه مالی شرکت‌های دارای سوء سابقه را استخراج و در اختیار کارگروه قرار می‌دهد.

ماده 3- در صورت تشخیص کارگروه، دبیرخانه کارگروه می‌تواند از سایر مراجع ذیربط نیز استعلام‌های لازم را دریافت دارد. دبیرخانه کارگروه می‌تواند برای این منظور از کارگزار یا کارگزاران معتمد و صاحب صلاحیت استفاده نماید.

ماده 4- در صورت اعتراض شرکت‌ها، کارگروه (یا کمیته کارشناسی) بررسی و تصمیم‌گیری نهایی را انجام خواهد داد.

ماده 5- شرکت‌های دانش بنیانی که تخلفات مکرر در عمل به تعهدات خود داشته باشند (تسهیلات مالی و حمایت‌ها)، تاییدیه دانش بنیان بودن آنها لغو می‌شود.

ماده 6- پس از گذشت شش ماه از اجرای این دستورالعمل، اصلاحات و نکات تفصیلی لازم از سوی کارگروه مصوب و اضافه شود.